

FELSEFE

A

2007 BS 4234-A

1. Platon'a göre diyalektikçi kimdir ?

- A) Mantıklı düşünen kişi
- B) Felsefi tartışmalarca usta olan kişi
- C) Tasım kurallarını bilen kişi
- D) Felsefi bilgiye götürülen yolu yürüten kişi
- E) Zanaat sahibi kişi

2. Felsefe sorularını, bilimlerin sorularından ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe soruları, toplumla ilgili sorulardır; bilimlerin soruları, doğa ile ilgili sorulardır.
- B) Felsefe soruları, maddeye ilişkin sorulardır; bilimlerin soruları, gündelik hayata ilişkin sorulardır.
- C) Felsefe soruları, gerçekliğe ilişkin sorulardır; bilimlerin soruları, soyut kavramlara ilişkin sorulardır.
- D) Felsefe soruları, kavramlara ilişkin sorulardır; bilimlerin soruları, anlam sorulardır.
- E) Felsefe soruları, "nelik" sorulardır; bilimlerin soruları, "neden?", "nasıl?" sorulardır.

3. Parmenides ve Herakleitos'a göre doğru bilgi nasıl elde edilir ?

- A) Dışımızdaki nesnelerin deney ve gözlem yoluyla incelenmesiyle
- B) Nesnelerin izdüşümlerinin çıkarılmasıyla
- C) Yaşantılar aracılığıyla
- D) Değişendeki değişmeyi, değişmenin yasasını, logos'u bilmeyi sağlayan akılla
- E) Duyular aracılığıyla

4. Gorgias'ın kuşkuculuğu aşağıdakilerin hangisi ile ilişkindir ?

- A) Bilginin konusuna
- B) Bilginin olanağına
- C) Bilginin yeniliğine
- D) Bilginin değerine
- E) Bilginin kaynağına

5. Öncüllerin sonucu zorunlu kıldığı akıl yürütme biçimi aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Tüm dengelim
- B) Tümevarım
- C) Benzeşim
- D) İkilem
- E) Paradoks

6. Mantıkta, kavram hakkında bir sav ileri süren ifadeye ne ad verilir ?

- A) Sözcük
- B) Tümce
- C) Önerme
- D) Bildiri
- E) İlk sav

7. Aristoteles'e göre "varolanı varolan olarak ele almak" hangi felsefe dalının işidir ?

- A) Dil felsefesi
- B) Bilgi felsefesi
- C) Bilim felsefesi
- D) İnsan felsefesi
- E) İlk felsefe

8. Özdeşlik ilkesini "varlık vardır" biçiminde dile getiren filozof aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Wolff
- B) Aristoteles
- C) Pythagoras
- D) Parmenides
- E) Platon

9. Kendinde varlığı kavramaya ve kanıtlamaya çalışan varlık felsefesine ne ad verilir ?

- A) İlk felsefe
- B) Metafizik
- C) Ontoloji
- D) Epistemoloji
- E) Temel araştırması

A

2007 BS 4234-A

10. "Pozitif felsefe" deyimini ilk kullanan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Comte
- B) Carnap
- C) Mill
- D) Simmel
- E) Dilthey

11. Pozitivizme göre felsefe yapmak nasıl bir etkinliktir?

- A) Yazılı dünyayı yorumlayarak anlama etkinliğidir.
- B) Bilim üzerine düşünme, bilim mantığı yapma ve bilimin kavramlarını aydınlatma etkinliğidir.
- C) Tarihsel-toplumsal olayları matematiğin genel kavramları altına sokmadan anlamaya çalışma etkinliğidir.
- D) Tarihsel dünyanın olgularını genel yasalara bağlama etkinliğidir.
- E) Tarihsel-toplumsal gerçekliği anlamaya çalışma etkinliğidir.

12. Tümevarımın geçersiz bir akıl yürütme biçimi olduğunu ileri sürerek, doğrulamacı tutumun dogmatik tutum olduğunu, eleştirel tutumun yanlışlanabilirlikten yana olması gerektiğini savunan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Wittgenstein
- B) Kuhn
- C) Reinbach
- D) Popper
- E) Carnap

13. Kant, "doğal nedensellikte belirlenmeme ya da doğal nedensellik dışında bir başka nedensellikte belirlenme olanağına" ne ad verir?

- A) Mutluluk
- B) Sorumluluk
- C) Değerlilik
- D) Erdemlilik
- E) Özgürlük

14. "Varoluş özden önce gelir" görüşünü savunan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nietzsche
- B) Sartre
- C) Hartmann
- D) Scheler
- E) Kant

15. Yeni bir ahlak, yeni bir değerlendirme biçimi isteyen ve tüm değerleri yeniden değerlendirmeyi öneren düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sartre
- B) Nietzsche
- C) Scheler
- D) Hartmann
- E) Kant

16. "Sanat yapıtının en önemli işlevi, dış dünyanın, yaşamın, insanın, toplumun bir aynası olmasıdır." şeklindeki görüş hangi sanat anlayışını açıklar?

- A) Duyusal etki kuramı
- B) Biçimci kuram
- C) Yansıtmacı kuram
- D) Anlatımcı kuram
- E) Gerçekçi kuram

17. Aşağıdakilerden hangisi Croce'nin sanat görüşüne uygundur?

- A) Sanatçı, nesnelere oldukları gibi ya da olmaları gerektiği gibi gösterebilir.
- B) Gerçek sanat, güzel ideasını taklit eden sanattır.
- C) Sanat, gündelik yaşamı ve onun bağımlılıklarını aşan bir alana ulaşmanın yoludur.
- D) Sanat, biricik, bir kerelik olanın sezgisel kavranışıdır.
- E) Sanat, insanı özgürlük dünyasına götürür.

2007 BS 4234-A

18. Aşağıdakilerden hangisi Aristoteles'in sanat görüşüne uygundur?

- A) Sanattaki taklidin amacı, insanlara birtakım duyguları yoğun olarak yaşatıp, ruhun onlardan arınmasını sağlamaktır.
- B) Sanat yapıtı yaşamın ve dış dünyanın gerçekliğini reddeden bir üründür.
- C) Bir ürünün sanat yapıtı olup olmadığını belirleyen şey, alımlayıcısının ondan hoşlanıp hoşlanmamasıdır.
- D) Güzel, öznenin kendisinin oluşturduğu öznel bir tasarımdır.
- E) Bir yapıtı sanat yapıtı yapan şey onun kendine özgü biçimi ve yapısal düzeninin olmasıdır.

19. Aşağıdakilerden hangisi denkleştirici adalet ilkesine bir örnektir?

- A) Park halinde bulunan bir araca çarpan araç sahibine, çarptığı aracın hasarının ilgili kuruluşlar tarafından ödetilmesi
- B) Memurlar arasında, yapılan işin önemine ve derece farkına bakılarak maaşların belirlenmesi
- C) Hasta olan çocuğuna ilaç alacak parası olmadığı için gerekli ilacı çalan kişiye, bu durum dikkate alınarak daha az ceza verilmesi
- D) Toplumsal yapıda o an için açığı olan sektörlerle istihdam sağlanması
- E) Belirli bir miktarda para kaybeden kişinin aynı miktarda parayı çalması

20. Aşağıdakilerden hangisi "doğal hukuk" ilkeleri ile "pozitif hukuk" ilkelerinin karşılaştırılması ile ilgili yanlıs bir ifadedir?

- A) Doğal hukuk adaleti tam olarak yansıtır, pozitif hukuk ise belli bir toplumda, belli bir zamanda yürürlükte bulunan hukuktur.
- B) Doğal hukuk tarihsel gelişme sürecinin dışındadır, pozitif hukuk ise bu gelişme sürecine bağlıdır.
- C) Doğal hukuk pozitif hukukun esin kaynağıdır; pozitif hukuktaki düzeltmeler ise doğal hukuka dayanarak yapılır.
- D) Doğal hukuk kanıtlanmayı gerektirmeyecek kadar açık seçiktir, pozitif hukuk ise bir haklılık temeli bulmak zorundadır.
- E) Doğal hukuk hiçbir zaman gerçekleştirilemeyecek bir idealdir, pozitif hukuk ise gerçekleşmiş bir idealdir.

21. "İnsanların ödev, görev ve sorumluluklarına aykırı eylemleri, kişisel farklılıkları ve eylemlerini yaparken içinde buldukları özel durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir." ifadesi hangi hukuk ilkesini açıklar?

- A) Eşitlik
- B) Acalet
- C) Hakkanîyet
- D) Ödev
- E) Sorumluluk

22. Siyasi eylemler meşruiyetlerinin kaynağını nerede bulur?

- A) Siyasi idealin doğruluğunda
- B) Bireylerin istek ve çıkarlarında
- C) Yürürlükte olan hukuk düzeninde
- D) Başka insanlara zarar verip vermemesinde
- E) Eylemcinin eyleminin doğruluğuna inancında

23. Sözleşmeye dayanan, belirli amaçlara ulaşmak için isteyerek kurulan; kendisini oluşturan bireyler arasında örgütlenme bağları ve karşılıklı görevler bulunan yapıya ne ad verilir?

- A) Toplum
- B) Devlet
- C) Birey
- D) Siyaset
- E) Hukuk

24. Aşağıdakilerden hangisi "sivil toplum" anlayışına uymaz?

- A) Devletin özerkliğine bir sınır getirilmelidir.
- B) Yasalar devletçe dayatılmaz, yurttaşlarca yapılır.
- C) Toplumla devlet karşısında daha fazla özerklik verilmelidir.
- D) Devletin bireyler karşısındaki tüm yaptırım gücü ortadan kaldırılmalıdır.
- E) Sistem içinde devlet dışı örgütlenmelere daha fazla önem verilmelidir.

2007 BS 4234-A

25. Aşağıdakilerden hangisi Frege ve Russell'in çalışmalarıyla ortaya çıkmış bir felsefe dalıdır?

- A) Bilgi felsefesi
- B) Dilci felsefe
- C) Dil felsefesi
- D) Dilbilgisi
- E) Dilbilim

26. Dil felsefesindeki geleneklerden biri olan "kullanımcı görüş"ün temel kavramı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söz edimi
- B) Gerçeklik
- C) Dünya
- D) Zihin
- E) Olgı

27. Doğrudan doğruya dilin kendisini bir sorun olarak görüp dil felsefesini ortaya atan filozof kimdir?

- A) Heidegger
- B) Platon
- C) Pythagoras
- D) Frege
- E) Wittgenstein

28. Epikuros'un "insan felsefesi" alanındaki temel düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutluluğu sağlayan erdemli yaşamdır.
- B) İnsanı mutluluğa götüren, ahlak yasasına uygun eylemde bulunmasıdır.
- C) Mutluluk hazdadır, haz ise acıdan kurtulmuş olmandır.
- D) İnsanı mutluluğa götürecektir şey doğayla uyum içinde yaşamasıdır.
- E) Mutluluk ancak bilgidir gelir.

29. "İnsan felsefesi" alanında ortaçağ felsefesinin ayırtıcı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir bilinç varlığı olarak insanın doğrudan ve kesin olarak bilebileceği tek şeyin kendi "ben"i olduğunu savunur.
- B) Tanrıyı insanın yarattığı görüşünü savunur.
- C) İnsanı felsefenin merkezine yerleştirir.
- D) Yunan felsefesinin insana yüklediği değerleri yeniden keşfeder.
- E) Bütün felsefe Tanrıyı bilmeye, akıl yoluyla Tanrının varlığını temellendirmeye yönelir; insanı, felsefenin merkezinden uzaklaştırır.

30. Aşağıdakilerden hangisi Vico'nun temel düşüncesidir?

- A) İnsan hakkındaki bilgiye ancak Tanrı'nın bilgisi aracılığıyla erişilir.
- B) İnsan kendini ancak kendi yarattıklarıyla bilebilir.
- C) İnsan ruhu bilen, hesaplayan yan, arzulayan yan ve ikisi arasındaki dengeyi sağlayan istenç (irade) diye üç yana ayrılır.
- D) İnsanın kendisi hakkındaki bilgisinin nesnesi değişmez bir töz olarak insan ruhudur.
- E) İnsan görünüş alanına ait yanıyla (bedeniyle) doğa yasalarına, düşünce alanına ait yanıyla ahlak yasasına bağlıdır.